

[Robert Christensen.]

set og hørt her i dag fra forespørgerne, minder mig om ikke-frisind. Så vidt jeg kan se, er det i høj grad intolerance, at hvis man tænker anderledes, skal man straffes for det. Der kan være undtagelser, hvis der er tale om monopolstillinger, men i den nævnte sag fra Rønde kan jeg ikke se, der er nogen monopolstilling; der er alternative muligheder. Der er vist ikke nogen, der ikke på forhånd ved, hvordan reglerne på Rønde er, og derfor kan jeg ikke se nogen grund til, at vi blander os i det.

Jeg var glad for at høre, at hr. Orla Møller på socialdemokratiets vegne tog afstand fra at gøre tilskud betinget af sådan noget, men når jeg ser den avis-kampagne, der har været ført i dagbladet Aktuelt, og ser, at hr. K. B. Andersen har deltaget i den, så vil jeg gerne sige til hr. K. B. Andersen, at han har i mange år i kredse omkring de frie skoler været anset for at være en god ven af og en forkæmper for disse frie skoler. Der kan vel ikke være tale om, at de skal ændre deres opfattelse af denne indstilling hos denne tidligere for disse kredse så gode mand. Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi fra venstre må afvise denne forespørgsel, og det stillede dagsordensforslag stemmer vi imod.

Samuelson: Jeg skal ganske kort redegøre for, hvorfor det radikale venstre må gå imod intentionerne i denne forespørgsel og afvise det stillede dagsordensforslag.

Der har allerede tidligere været talt om, at tilskudslovgivningen skal skabe frihed for Løke såvel som for Thor, og det har vi altid fastholdt. Det har mig bekendt kun to gange tidligere været forsøgt at tage statstilskuddet fra skoler på grund af ledernes politiske opfattelse, aldrig tidligere på grund af deres religiøse. De to tidligere eksempler er meget forskellige. Første gang var det under Estrup, da man nægtede tilskud til 8 højskoler under provisorierne, fordi forstanderne var for venstreorienterede — for nu at bruge et moderne slagord. De var imod systemet med Estrup, de var formænd for riffeforeninger; dengang kunne venstreorienterede tænke sig at bruge våbenmagt i modsætning til nu, hvor de jo bruger anderledes fredelige midler.

Det andet eksempel er fra 1957, hvor man overvejede at tage tilskuddet fra Store Restrup Husmandsskole, fordi forstanderen, nuværende medlem af folketinget hr. Svend Haugaard, havde givet udtryk for pacifistiske synspunkter og ikke ville forsvare Danmark med våbenmagt.

Det, forespørgslen sigter til, er selvfølgelig Rønde kursus. Det er et kursus, der på ganske normal vis og under statslig kontrol fører frem til studentereksamen; derfor får det tilskud. Til dette kursus er knyttet en privat kostafdeling, som er staten uvedkommende, og denne afdeling må have de reglementer, den ønsker sig. Det skal og kan staten ikke blande sig i. De fleste af eleverne er over myndighedsalderen, og det står dem ganske frit for, om de vil søge denne skole eller en anden. Der skal i Danmark være fri mulighed for at vælge. Man kan vælge Ryslinge, og hvis man er utilfreds med Ryslinge, kan man endog lave en højskole i Højsbjerg. På samme måde kan man blot vælge et andet kursus, hvis man ikke bryder sig om Rønde. De mennesker, der ønsker en ånd og en tone som den, der hersker i Rønde, skal have nøjagtigt samme muligheder som dem, der foretrækker at gå på højskole i Højsbjerg. Det er jo endog sådan, at tilskuddene følger eleverne og ikke skolen. Mest praktisk for alle parter var det dog, om man, inden man søgte en bestemt skole, specielt når man er over myndighedsalderen, orienterede sig om forholdene på den pågældende skole. Der ligger normalt ikke noget røgsøl over de enkelte institutioners mål og sigte.

Endelig kan jeg oplyse, at ordensreglerne på Rønde-kursus ikke adskiller sig synderligt fra ordensreglerne tilsvarende steder. Det forekommer mig, at mange af disse skoleaffærer undertiden blæses op til mere, end de egentlig kan bære. Hr. Kjær Rasmussen kommer nu med informationer fra visse elever på Rønde, men jeg er overbevist om, at han kunne få ganske modsvarende oplysninger, hvis han henvendte sig til andre elever. I Politiken fra i dag kan man se, at der endog nu er en narkotikaaffære under opsejling på Rønde. Den har sikkert også været under opsejling, da disse begivenheder, som der henvises til, skete. Der-